

Begraafplaats Vogelenzang Anderlecht

De gemeente Anderlecht kende de voorbije 150 jaar een bevolkingsexplosie. Dat bracht allerhande problemen mee, zo ook om al die mensen te begraven.

Sinds de middeleeuwen werd er begraven in en rond de Sint-Guido kerk in het oude centrum. Anderlecht had in 1866 amper 11500 inwoners. Maar dat jaar werd toch een nieuw kerkhof aangelegd met de inkom aan het huidige Rustplein. Vandaag bestaat dit kerkhof niet meer. Je vindt er wel het Bospark, maar aan het Rustplein zie je nog de oude inkom van het kerkhof.

In 1937 was al duidelijk dat ook deze begraafplaats te klein was. De gemeente kocht daarop gronden aan tegen de Vogelenzangbeek. Door de oorlogsomstandigheden duurt het tot 31.10.1954 alvorens burgemeester Joseph Bracops de nieuwe en zeer grote begraafplaats Vogelenzang kan openen.

Deze nieuwe begraafplaats moest de gemeente Anderlecht allure geven. Er werd dan ook voldoende geld geïnvesteerd. Aan de inkom verschenen gebouwen van architect Lichtert, met kantoren en een woning voor de conservator. Aan de inkom valt het klokje op, een soort Angelusklokje dat bij het sluitingsuur luidt. Er werd ook aandacht besteed aan de nodige kunstwerken. Midden op de begraafplaats valt het enorme gedenkmonument 'Pro Patria' op van Jos De Decker. Met drie figuren in priesterhouding: Een soldaat (moed), een burger (vrijheid) en een moeder (eerbied).

Landschapsarchitect Vandezande maakte een totaal nieuw concept van begraafplaats. Zelfs vandaag merken we nog dat zijn opzet geslaagd is. Je wandelt als het ware door de oude velden. Alle haagjes zijn exact op 110 cm hoogte geknipt. En vermits de zerken niet hoger dan 1m mogen zijn – je ziet ze dus nauwelijks - behoudt het landschap zijn wijsheid.

Eén zerk kreeg in 2001 toch de toelating om iets hoger te zijn en uit te steken. Het betreft de enige Belg die op 11 september 2001 overleed in de ramp met de Twin Towers in New-York. Zijn zerk bestaat dan ook uit twee granieten zuilen die van ver zichtbaar zijn.

Wie op het oude kerkhof een eeuwige concessie betaald had, mocht de oude grafzerk laten overbrengen naar de nieuwe begraafplaats. 1250 zerken werden aldus verhuisd (25% van het oude kerkhof). Vermits daar zeer hoge monumenten bij waren, vond de ontwerper een oplossing. Achteraan daalt het terrein naar de beek toe. De oude zerken werden achteraan in 6 'pelouses' verzameld.

Hierdoor zijn deze oude graven nauwelijks zichtbaar op het kerkhof zelf. En zijn ze ook totaal in de vergetelheid geraakt. Veel van deze zerken zijn ouder dan 100 jaar. Als genealoog was ik dan ook benieuwd welke namen hier zouden voorkomen. Een lijst was zelfs op het gemeentehuis niet te vinden. Er restte dus geen andere mogelijkheid dan elk graf te fotograferen en zelf een lijst op te maken. Ik wil deze lijst graag ter beschikking stellen van onze afdeling.